

Jahkeraporta (2019–2020)

Dohkkehuvvon allaskuvlastivras 11.03.2020

Årsrapport (2019-2020) oversatt til samisk

Sisdoallu

I.	Stivrra doaibmadiedáhus	4
	Álgaheapmi	4
	Movt stivra oppalaččat árvvoštallá 2019 loahpalaš bohtosiid, resursageavaheami ja ulbmilolaheami	4
	2020 deháleamos vuoruheamit	5
	Movt stivra oppalaččat árvvoštallá ásahusa vejolašvuodaid ja hástalusaid ovddasguvlui	6
II.	Láidesteapmi ásahussii ja čoavddaloguide	7
III.	Dán lagi aktivitehtat ja bohtosat	8
	Sektormihttu 1 Alla kvalitehta oahpahusas ja dutkamis	10
	Sektormihttu 2 Dutkan ja oahpahus buresbirgema, árvoháhkama ja nuppástuhtima dihte	12
	Sektormihttu 3 Buorre oahppoháhkanvejolašvuhta	14
	Sektormihttu 4 Beaktulis, mánjggabealat ja nanu alit oahpahussuorgi ja dutkanvuogádat...	14
	Sámi Lohkanguovddáš – Sáme Låhkåmguovdásj – Saemien Lohkemejarnge – Nasjonalt senter for samisk i opplæringen	16
	Čađahuvvon evalueremiid váldogávndnosat	17
	SAKS-ovttasbargu SA ja UiT gaskka.....	18
	Bohtosat ja ulbmilolaheapmi ruđaid dáfus mat leat juolluduvvon kap. 281 poasta 01 ja poasta 454 olis.....	19
IV.	Stivren ja bearráigeahčču ásahusas.....	19
	Mihtto- ja boađusgáibádusaid čuovvoleapmi	20
	Beaktulis resursageavaheapmi	20
	Lágaid ja njuolggadusaid čuovvun	21
	Áigeguovdilis ja luohtehahtti boađus- ja rehketdoallodiehtojuohkin	21
	Oahpahallit	21
	Dásseárvu, girjáivuohta, vealaheapmi ja beasatlašvuhta	22
	Bargoeallinkriminalitehta	23
	Servodatsihkarvuhta ja gearggusvuhta	23
V.	Boahtteággeoainnuid árvvoštallan	24
VI.	Jahkerehketoallu	24

Tabeallat ja govvosat

Govus 1 Organisašuvdnakárta.....	7
Tabealla 1: Sámi allaskuvlla váldologut.....	8
Tabealla 2: Našuvnnalaš stivrenparamehteriid bohtosat.....	9
Tabealla 3: Dieđalaš publikašuvdnalohku sámegillii, visot dieđalaš publikašuvnnaid ektui	13
Tabealla 4: Fágabargiid sohkabealjuohku	22
Tabealla 5: Hálldahušlaš virggiid, čorgen- ja doaibmabargiid sohkabealjuohku.....	22
Tabealla 6: Jođihangotti sohkabealjuohku, jahkedoaimmaid mielde.....	22

Mildosat

Mielddus 1: 2020 jahkeplána.....	25
Mielddus 2: 2020 bušeahutta.....	36
Mielddus 3: Jođiheddiid kommentárat jahkerehketcollui.....	37
Mielddus 4: 2019 jahkerehketcollu.....	40

I. Stivrra doaibmadiedáhus

Álgaheapmi

Stivrras ledje gávcci čoahkkima 2019:s, njeallje dain ledje erenoamáščoahkkimat telefovnna bokte. Gieđahallojuvvodje 39 mearrádusášsi (51 oktan gohčuma dohkkehemiin ja diehtojuohkin- ja referáhtaášiiguin). Stivra oaivvilda ahte Sámi allaskuvla – Samisk høgskole (dás duohko dušše Sámi allaskuvla) eanas muddui lea čuvvon daid vuoruhemiid mat nannejuvvojedje 2018–2019 jahkeraporttas.

Movt stivra oppalaččat árvvoštallá 2019 loahpalaš bohtosiid, resursageavaheami ja ulbmilolaheami

Sámi allaskuvla ii joksan 2019:s mihtu háhkat 200 studeantta vaikko ohciidlohu buorráni ge. Dása leat máŋga siva. Earret eará mearriduvvui ahte 2019 čavčča ii galgga šat álggahuvvot sámegiel álgokursa báikkálaš giellaguovddážiid bokte, kvalitehtagáibádusaid geažil mat leat láhkaásahusa bokte nannejuvvon. Dasa lassin šattai allaskuvla hilgut máŋga ohci vuodđoskuvlavaoahpaheaddjeohppui našuvnnalaš sisaváldingáibádusaid geažil. Dát čájeha ahte allaskuvla lea erenoamáš hearki iežas rekrutterenvuođu ektui, ja allaskuvla lea earret eará álggahan doaibmabijuid mat sihkkarasttáše ahte vejolaš ohccit nagodit deavdit árvosátnegáibádusa matematihkas.

Stivra vuorjašuvvá go oaidná ahte allaskuvllas leat njedjan registrerejuvvon publiserenčuoggát. Gaskaboddosaš logut Cristin nammasaš registerenbásas geažuhit ahte gaskamearálaš publiserenčuoggát guđege diedalaš virggehåsa nammii bohtet arvat vuollelii mihttomeari (0,3 vs 0,8). Dát vuolgá muhtin muddui das go allaskuvla lea lihkostuvvan oažžut ruhtadeami máŋgga stuorát dutkanprošektii Norgga dutkanráđis majemus jagiid, ja ahte publiseren dasto boahtá lassánit čuovvovaš jagiid. Allaskuvla ferte goitge čalmmustahittit dán mavssolaš ja kritikhålaš oassin allaskuvlla doaimmas ja iešvuodđas.

Allaskuvllas lea nanu fágabiras okta dain deháleamos vuoruhemiin. Vaikko Sámi allaskuvla lea njunnošis máŋgga suorggis sámi ja álgoálbmotfáttáid oktavuođas, de leat goitge fágabirrasat smávvát ja hearkkit. Dasa lassin lahkonit máŋga válđoolbmo ealáhatagi. Oahpahus- ja dutkanvirggiid jahkedoaimmaid lohku lassánii goitge netto 2019:s 36,2 jahkedoaimmas 2018:s 36,7 jahkedoibmii, seammás go rekrutterenvirggit lassánedje 10,7 jahkedoaimmas 12,2 jahkedoibmii. Máŋga oahpahus- ja dutkanvirggi leat goitge guorosin, mii govvida hástalusa rekrutteret fágaolbmuid geat devdet sektora gelbbolašvuodđagáibádusaid.

Stivra várrii 2019:s ruđaid prošektii olgguldas vehkiin guovtti jagi badjel man ulbmil lea hábmet organisašuvdnakultuvrra gos jođihangoddi ja mielbargit válđet eambbo oktasaš ovddasvástádusa fuolahit ahte organisašuvdna geassá doaimma ovttu guvlui. Dát bargu álggahuvvui 2019:s ja lea boahtán bures johtui. Stivrras lea jáhkku ahte dát nannešii allaskuvlla organisašuvdnan.

Stivra lea duhtavaš go allaskuvla 2019:s lea bargan garrisit nannet hálddahuslaš rutiinnain sihkkarastin dihte ahte universitehta- ja allaskuvlasektora gáibádusat čuvvojuvvoyit. Allaskuvla lea 2019:s earret eará joatkán ovdánahttit konkrehta ovttasbarggu UIT Norgga

árktalaš universitehtain IKT ja hálddahuslaš doaimmaid hárrái. Stivra árvvoštallá ahte ovttasbargu boahtá mielddisbuktit bistevaš struktuvrraid ja bargojuoguid. Áiggi vuollái mearkkaša dát ahte Sámi allaskuvla sáhttá beaktileappot deavdit iežas servodatdoaimma sápmelaččaid ja álgoálbmogiid alitoahpu ja dutkama olis.

2020 deháleamos vuoruheamit

Sámi allaskuvla váldá vuodo 2017–2021 strategijaplánas. Čujuhuvvo muđui ovdánahttinšehtadussii mii lea dahkojuvvon Máhttodepartemeanttain ja jahkeplánii mii mearriduvvui juovlamánus 2019 (mielddusin jahkeraportii).

Sámi allaskuvla hálíida leat njunuš oasseváldi sámi servodaga gelbbolašvuodárbuid gokčamis. 2020:s galgá sámi buohccidivššároahpu ásaheapmi ovttas UiT:in deattuhuvvot erenoamážit. Ovttasbargu manná bures ja goappašat ásahusat dovdet goabbatbeallásá ávkki, maiddái eará surrgiin go sámi buohccidivššároahpu olis. Bargu buohccidivššároahpuin čuovvu áigeplána, mas álgaheapmi lea plánejuvvon ođđajagemánnui 2021.

Studeantarekrutteren galgá ain garrisit vuoruhuvvot ja ulbmil lea olahit unnimustá 200 studeantta ja lassi kandidáhttabuvttadeami mii čuovvu ovdánahttinšehtadusa ulbmiliid. Stivra mearridii juovlamánus 2019 ođđa gulahallanstrategiija. Dát lea eambbo heivehuvvон nuoraide, ja erenoamážit nuorra dievdoolbmuiide. Rekrutteren oahpaheaddjeohppui deattuhuvvo erenoamážit.

Stivra oaidná dárbbu nannet dutkandoaimma allaskuvllas. Rektoráhta lea bidjan johtui sierra FoU-strategiija, ja dát bargu galgá álggahuvvot 2020:s. Maiddái dutkangaskkusteami, riikkaidgaskasaš dutkanovttasbarggu ja dutkanásahusa hálddahuslaš doarjjaapparáhta nannen galgá deattuhuvvot. Publiseren sámegillii galgá ain vuoruhuvvot garrisit.

Stivra oaivvilda ahte allaskuvla ferte ain garrisit vuoruhit dieđalaš bargiid gealbovdánahttima ja rekrutterema. Bargiid rekrutterema čuovvovaš jagiid ferte almmotge árvvoštallat dárkilit oahppovalljodaga hárrái ja movt sáhttá hukset nanu fágabirrasiid dáid olis. Allaskuvla galgá maiddái joatkit bargat unnidit gaskaboddosaš bargiid logu, muhto stivra lea duhtavaš dainna go fásta oahpahus- ja dutkanvirggiid lohku lea dássedit lassánan majemus jagiid.

Stivra oaivvilda ahte Sámi allaskuvla ferte joatkit barggu nannet allaskuvlla kvalitehtavuogágada, resursaplánema ja oppalaš čađahannávcca.

Allaskuvla áigu maiddái vuoruhit sierra gelbbolašvuodáguovddáža ásaheami oahpaheaddjeoahpuid várás. Dát galgá dustet dárbbuid ja gažaldagaid mat čuožžilit našuvnnalačcat Norggas mánáidgárde- ja vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid sisdoalu oktavuođas. Sámi allaskuvla lea čađahan ovdaprošeavtta ja lea ožzon fágalaš cealkámušaid earret eará UiT:s ja Nord universitehtas. Ovdaprošeakta lea identifiseren dárbbuid ja geahčadan vejolaš čovdosiid. Danne áigu Sámi allaskuvla 2020:s ohcat ruhtadeami dákkár gelbbolašvuodáguovddáža ásaheapmáí.

Movt stivra oppalaččat árvvoštallá ásahusa vejolašvuodaid ja hástalusaid ovddasguvlui

2017–2022 strategijaplána višuvdna lea ahte Sámi allaskuvla galgá šaddat sámi ja álgoálbmotuniversitehtan. Dát eaktuda ahte allaskuvla bargá systemáhtalaččat nannet dieđalaš bargiid gelbbolašvuoda ja nannet akademalaš profilla.

Seammás ferte Sámi allaskuvla čađat bargat dainna ahte lea relevánta rekrutteret odđa studeanttaid ja ahte lea legitimitehta servodagas. Guovddáš strategalaš mihttu dan oktavuođas lea ge ahte Sámi allaskuvlla fálaldagat galget leat olámuttos eanebuidda sámi servodagas. Danne šaddá erenoamáš dehálaš dustet hástalusaid dan hárrái ahte sápmelaččat orrot viiddis guovlluin mat rasstildit máŋgga stáhtalaš ráji ja ahte gávdnojít máŋga iešguđetge sámegiela.

Sámi servodat lea riev dame, sihke demografalaččat ja ealáhusaid hárrái. Sámegiella ja sámi kultuvra lea rašsi máŋgga guovllus ja ferte nannejuvvot. Seammás lea odđa teknologija ja odđa ealáhusat sihke áittan ja vejolašvuohtan. Sámi allaskuvllas lea erenoamáš sajádat dan dáfus ja das lea ovddasvástádus ovdánahttit ja gaskkustit máhtu sámi gielaid, árbevieruid, kultuvrraid ja servodagaid hárrái nu ahte dát leat sihke ávkin sámi servodahkii ja ahte válđojuvvojít vuhtii odđa konteavsttain.

Sámi allaskuvla áigu ain vuoruhit riikkaidgaskasaš barggu Davviriikkain, EU:s ja riikkaidgaskasaččat. Erenoamážit áigu vuoruhit ovttasbarggu eará sámi ásahusaiguin ja álgoálbmotásahusaiguin. Stivra oaivvilda ahte dát lea dehálaš indikátor dasa ahte Sámi allaskuvlla dutkamušat ja oahput dollet alla dási mat leat relevánttat ásahusa ulbmila ektui.

Sámi allaskuvla - Samisk høgskole 11.03.2020

Laila Susanne Vars
Rektor ja stivrajođiheaddji

Ylva Jannok Nutti
Prorektor ja stivrra
nubbinjođiheaddji

Mette Anti Gaup
Stivralahttu

Idar Peder Kintel
Stivralahttu

Ellen Inga O. Hætta
Stivralahttu

Petter Drefvelin
Stivralahttu

Lemet Ivar Hætta
Stivralahttu

Lovisa Mienna Sjöberg
Stivralahttu

Berit Ellen Juuso
Stivralahttu

Elle Helene Siri
Stivralahttu

Stigo Holm
Stivralahttu

II. Láidesteapmi ásahussii ja čoavddaloguide

Sámi allaskuvla ásahuvvui 1989:s dainna ulbmiliin ahte gokčat sámi servodaga oahpahusdárbbu. Sámi allaskuvla lea rádjeraasttildeaddji oahpahus- ja dutkanásahus mii rekruttere studeanttaid ja bargiid miehtá Sámi.

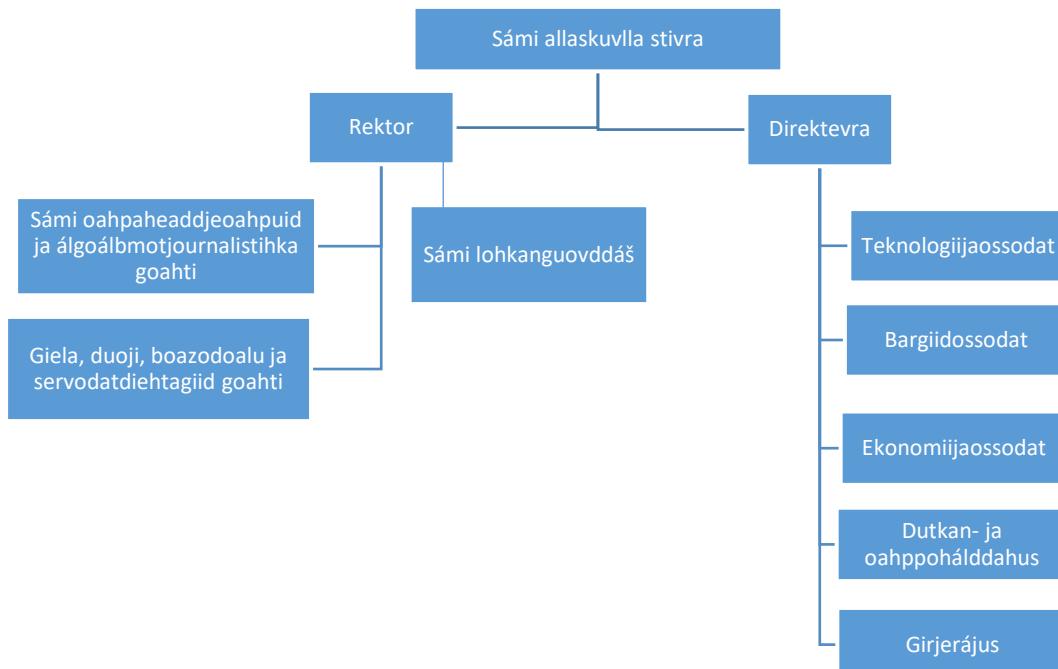
Allaskuvla bargá dan ovdii ahte nannet miehtásámi perspektiivva buriid ja geabbilis oahppofálaldagaid ja buori dutkanbarggu bokte našuvnnalačcat ja riikkaidgaskasačcat. Sámegiela geavaheapmi, oahpaheapmi ja ovdánahttin leat guovddážis.

Sámi allaskuvlla oahppočoakkáldagas 2019:s ledje

- sámegiela ja sámi girjjálašvuoda oahput iešguđetge dásiin
- duodje- ja designoahput iešguđetge dásiin
- sámi oahpaheaddjehoahput iešguđetge dásiin
- boazodoalu oahput
- journalistihkkaoahput iešguđetge dásiin
- servodatdieđalaš fáttát

Sámi allaskuvlla oahpahus ja dutkan lei 2019:s organiserejuvvon guovtti goahtái: Giela, duoji, boazodoalu ja servodatdiehtagiid goahtái, ja sámi oahpaheaddjehoahpuid ja álgoálbmotjournalistihka goahtái. Dasa lassín lea Sámi lohkanguovddáš Sámi allaskuvlla vuollásaš fágalaš ovttadat.

Govus 1 Organisašuvdnakárta

Tabealla 1: Sámi allaskuvla váldologut

	2019	2018
Galle jahkedoaimma	114	105
Galle registrerejuvvon studeantta	173 (čakčat)	270 (čakčat)
Oppalaš sisaboadut	125,1 mill. kr.	111,1 mill. kr.
Oppalaš juolludeapmi Máhttodepartemeanttas ja eará departemeanttain	101,3 mill. kr.	94,4 mill. kr.

III. Dán jagi aktivitehtat ja bohtosat

Čuovvovaš siidduin govviduvvo Sámi allaskuvlla oppalaš boađus našuvnnalaš stivrenparamehteriid hárrái. Guđege ovttaskas stivrenparamehtera ulbmilolaheapmi lea dárkileappot árvvoštallojuvvon dan guoskevaš doaibmamihtu vuolde.

Tabealla 2: Našuvnnalaš stivrenparamehteriiid boadus

	Boadus 2018	Boadus 2019	Mihttu 2019	Mihttu 2020
Sektor mihttu 1 Alla kvalitehta oahpahusas ja dutkamis				
Galle studeantta bacheloroahpus čadahit normerejuvvon áiggis	78,57	-	60	60
Galle studeantta masteroahpus čadahit normerejuvvon áiggis	0	-	50	50
Galle ph.d.-kandidáhta čadahit guða jagi sisa	-	-	-	-
Studeanttaid oaidnu oahppokvalitehta hárrái	4,57	3,3	4,2	4,5
Olleságigestudeanttaid fágalaš áigegeavaheapmi (diimmut) vahkkus	31,21	22,43	35	35
Galle publikašuvdnačuoggá guðege fágalaš jahkedoaimma nammii	0,45	0,3 ¹	0,8	0,6
Horisont 2020-šehtadusaid árvu guðege FoU-jahkedoaimma nammii	-	-	-	-
Galle studeantta vulget Erasmus+ lonohallamii oppalaš studeantalogus	0	0,58	1	1
Sektor mihttu 2 Dutkan ja oahpahus buresbirgema, árvoháhkama ja nuppástuhittima dihte				
Galle mastergrádakandidáhta leat virgáduvvon relevánta bargui jahkebeali maŋnel go gerget oahpuin	-	-	-	-
Doarjjadietnasat Dutkanrádis guðege fágalaš jahkedoaimma nammii	82,58	133,16	150	150
Eará doarjja- ja bargodietnasat guðege fágalaš jahkedoaimma nammii	258,74	352,48	180	180
Dutkanáŋgirušsan matematihkalaš, luonddudiedalaš ja ja teknologalaš fágain (MLT-fágat)	-	-	5	5
Sektor mihttu 3 Buorre oahppoháhkanvejolašvuohta				
Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddje-oahppu 1.-7. ceahkki	2	3	2	2
Sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddje-oahppu 5.-10. ceahkki	3	4	2	2
Sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu	5	7	2	2
Sektor mihttu 4 Beaktulis, máŋgabeadat ja nanu alit oahpahussuorgi ja dutkanvuogádat				
Galle oahppočuoggá guðege fágalaš jahkedoaimma nammii	160	160,31	200	200
Galle nissonolbmo doseanta- ja professorvirrgiin	19,23	27,78	40	40
Galle gaskaboddosaš bargi oahpahus- ja dutkanvirrgiin	23,2 ²	18,4 ³	20	15

¹ Gaskaboddosaš logut.² Divustuvvon guvttiin jahkedoaimmain mat leat virgáduvvon fásta, muhto mat devdet gaskaboddosaš dárbuid eará sajis organisašuvnna ja leat rapporterejuvvon gaskaboddosaš virgin DBH:s.³ Divustuvvon 1,6 jahkedoaimmain mat leat boastut rapporterejuvvon DBH:s gaskaboddosaš virgin.

Sektormihttu 1 Alla kvalitehta oahpahusas ja dutkamis

Doaibmamihttu 1: Sámi allaskuvla galgá fállat relevánta dutkanvuđot oahpu mas lea alla kvalitehta mii rekruttere studeanttaid ja movttiidahttá sin čadahit

Allaskuvillas ledje 175 registrerejuvvon studeantta 2019:s. Lohku lea njiedjan ovddit jagiid ektui ja lea vuolábealde mihtu mii lea 200 studeantta. Dása leat mánga siva. Earret eará mearriduvvui ahte 2019 čavčča ii galgga šat álggahuvvot sámegiel álgokursa báikkálaš giellaguovddážiid bokte, kvalitehtagáibádusaid geažil mat leat láhkaásahusa bokte nannejuvvon.

Mañemus jagiid leat allaskuvillas leamaš hui alla studeanttalagut, go ledje 270 registrerejuvvon studeantta sihke 2017:s ja 2018:s. Go buohtastahttá joatkkaskuvllaohppiid loguid geain lea sámeigella vuosttaš- dahje nubbingiellan (birrasiid 200), de ledje dát hui alla logut. Ii leat báljo vejolaš lasihit oppalaš studeantalogu dađi badjelii almma njeaiddikeahttá allaskuvlla alla sámegieldási.

Rekrutteren ja ohciidlogut

Allaskuvla lea 2019:s bargan nannet rekrutterendoaimma, erenoamážit joatkkaskuvllaohppiid hárrái. Lea bargojuvvon loktet allaskuvlla oahppofálaldaga eambbo oidnosii vejolaš ohciide. Dát lea earret eará dahkojuvvon videokampánjjaid bokte gos dálá ja geargan studeanttat muitalit oahpuid birra. Allaskuvla lea geavahan sosiála mediaid eambbo dihtomielalačcat ja erenoamážit nuoraid guovdu. Ohciidlohu ja ohciid ahkeprofiila čájeha ahte allaskuvla lea lihkostuvvan bures, erenoamážit go nuorra ohccit ohcet allaskuvlii eambbo go ovdal.

Allaskuvla rahčá goitge dainna ahte leat unnán studeanttat geat bohtet skuvlii ohciidlogu ektui. Dása leat mánga siva, ovdamemarkka dihte lea allaskuvillas stuora buoridanmunni mii guoská praktikhalaš diehtojuohkimii vejolaš studeanttaide. Erenoamážit álginbeaivvi ja čoagganemiid dáhtonat almmuhuvvojtit mañnit ja mielddisbuktet geavatlaš hehttehusaid vejolaš studeanttaide. Allaskuvla áigu bargat buoridit dán. Earret eará leat ásahuvvон odđa digitála plánenreaiddit maiguin sáhttá buorebut koordineret iešguđetge doaimmaid mat leat mearrideaddji móvssolačcat rekrutteremii ja sisaváldimii.

Erenoamážit leat hástalusat vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid dáfus, masa ledje olu ohccit 2019:s, muhto unnánat álge. Danne ii olahuvvон mihttu ahte galget leat unnimusat gávcci odđa studeantta dáin oahpuid. Namuhuvvон čilgehusaid lassin fertii allaskuvla hilgut mánga ohcci našuvnnalaš sisaváldingáibádusaid geažil. Danne lea allaskuvla álgghan doaibmabijuid vai vejolaš ohccit nagodivčče árvosátnegáibádusa matematikas.

Oahpuid čádaheapmi

Mihttomearri lea leamaš ahte 60 % bachelorkandidáhtain ja 50% mastergrádakandidáhtain čádahit normerejuvvon áiggis. Allaskuvillas ii lean sisaváldin bacheloroahpuide 2016 čavčča ja danne eai leat das makkárge logut 2019:s. 2017 čavčča lei dasa lassin vuosttaš sisaváldin viða jagi sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuide.

Čádaheapmi normerejuvvon áiggis lea dakkár hástalus mainna allaskuvla lea bargan olu. Lea earret eará álggahuvvон olgguldas evalueren boazodoallooahpuid bachelorprógrámma dáfus, ja duoji bachelorprógrámma lea mañiduvvон dan geažil go lea dárbu ođasmahttit prógrámma.

Muhtin masteroahpuid dáfus lea allaskuvla ráhkadan siehtadusaid ja bagadallannjuolggadusaid. Lea earret eará mearriduvvon ahte sámi giela ja girjjálašvuoda masterprográmma ii álggahuvvo nu go plánejuvvon 2020 čavčä. Fágabiras lea oaidnán dárbbu guorahallat movt sahtáshii rekrutteret eambbo studeanttaid ja movt galggašii oažžut studeanttaid čađahit. Dasa lassin árvvoštallojuvvo čađahit oahpu oasseáiggeoahppun.

Vaikko allaskuvllas leat hástalusat čađahemiin normerejuvvon áiggis, de lassánii kandidáhttabuvttadeapmi 2018 rájes 2019 rádjái. Allaskuvla lea duhtavaš go lea buvttadan 30 sámegielat bachelor- ja masterkandidáhta 2019:s ja nu lea olahan mihttomeari mii lei ovdánahttinšehtadusas. Dasa lassin lea allaskuvla maiddái buvttadan golbma enjelasgielat masterkandidáhta sámi journalistihkas álgoálbmotperspektiivvas.

Masterdási kandidáhtat

Dieđut das galle mastergrádakandidáhta leat leamaš virgáduvvon relevánta bargui jahkebeali majŋnel go leat geargan oahpuin, eai leat leamaš olámuttos jahkerapotta barggadettiin. Allaskuvllas leat dattetge oalle unnán masterkandidáhtat geat leat geargan, ja nu lea ge oalle buorre diehtu das gos sii leat barggus. Eatnasat leat virgáduvvon relevánta bargguide dahje relevánta doavttirgrádastipendiáhtaide. Ruovttoluottadieđut bargoaddiin sámi guovlluin geažuhit ahte kandidáhtat geat loahpahit oahpuideaset leat hui bivnnuhat.

Oahppokvalitehta ja kvalitehtaovdánahttin

Allaskuvla lea bargin oažžut eanebuid vástidit *studiebarometet* nammasaš našuvnnalaš studeantaiskkadeami. Vástdusproseanta lea veaháš lassánan, muhto leat ain unnán studeantat geat vástidit iskkadeami. Dávjá leat studeantajoavkkut dasa lassin nu smávvát ahte bohtosiid ii sáhte almmuhit.

Ollesáiggestudeanttaid fágalaš áigegeavaheapmi (diimmut) guđege vahkku, ja boadus das movt studeanttat oidnet oahppokvalitehta, lea vuollelis go dat mii lei mihttun 2019:s ja mii lea gaskamearri stáhtalaš ásahusain. Maiddái čađahuvvon oahppočuoggáid lohku guđege studeantta nammii lea veaháš vuollelis go stáhtalaš allaskuvllaaid gaskamearri. Dát sáhttá boahtit masteroahpuid ollesáiggestudeanttaid vuollelis čađahandásis. Olu masterstudeanttat leat rávisolbmot geain lea bearáš ja bargu oahpuid lassin. Dát speadjalastojuvvo maiddái *studiebarometeret* bohtosiin, gos diibmolohku guđege vahkku mii geavahuvvo bálkábargui lea badjelis go dat mii lea gaskamearri dábálaš-/vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuin muđui Norggas. Vaikko *studiebarometeret* bohtosat čájehit dušše VOO 5-10 (GLU 5-10) bohtosiid, de lea dát goitge duohtavuohta maiddái eanas allaskuvlla masteroahpuid dáfus.

Allaskuvla lea bargin nannet geabbilis oahppodoaibmabijuid ja máŋggabealat oahpahusvugiid mat ovddidit alla oahppokvalitehta ja buori oahppobirrasa, ja mat veahkkin fuolahit ahte nu oallugat go vejolaš čađahivčée iežaset oahpuid. Bargu ásahit digitála eksámena lea boahtán bures johtui, earret eará dan bokte ahte lea ásahuvvon bargojoavku ja lea virgáibiddjon gaskaboddosaš koordinátor. Dasa lassin bargá allaskuvla dainna ahte váldit atnui digitála diibmoplánenvuogádaga ja ođđa digitála oahpahusvuogádaga.

Oahppokvalitehta ja kvalitehtaovdánahttin lea leamaš vuoruhuvvon 2019:s. Ovdalis namuhuvvon doaibmabijuid lassin leat earret eará kvalitehtasihkkarastinvuogádagat ođasmahttojuvvon, studeantaáittardeaddjiortnet lea sajis, lea čađahuvvon stuorát evalueren allaskuvlla bálvalusaid ja oahppobirrasa dáfus, ja oahppoprográmmajodíheapmi lea nannejuvvon. Allaskuvla lea garrisit ángiruššan buoridit resursaplánema ja ovttastahttit oahppofálaldagaid.

Lonohallan ja internašunaliseren

Mihttu studeantalogu dáfus geat vulget Erasmus+ lonohallamii ii olahuvvon. Allaskuvlii bohtet muhtin studeanttat lonohallamii, muhto lea váddáseabbo oažžut studeanttaid vuolgit lonohallamii. Allaskuvla lea ožžon Erasmus-chartera ja 2019 giđa lea leamaš okta allaskuvlla studeanttain lonohallamis eará sajis, ja 2019 čavčča lea leamaš okta olggobeale studeanta allaskuvllas lonohallamis.

Sámi allaskuvla lea manjemus jagiid dađistaga eambbo deattuhan oahpuid internašunaliserema, mas ulbmlin lea loktet oahpuid kvalitehta. 2019:s lea earret eará leamaš áigumuš nannet oahpuid internašunaliserenbarggu koordinerema. Dát lea earret eará dahkkon dan bokte ahte lea ásahuvvon fásta internašunaliserenkonsoleantavirgi ja ahte ásahusa lonohallanšehtadusat leat kártejuvvon. Internašunaliseren prográmmadásis lea nannejuvvon dan bokte ahte lea ásahuvvon oahppoprográmmajođiheaddjirolla, ja prográmmaplánaid ođasmahtima bokte. Allaskuvla oaivvilda ahte dát boahtá lasihit sihke sisaboahtti ja olggosmanni lonohallanstudeanttaid logu.

Sámi buohccidivššároahppu

Sámi allaskuvla lea olu jagiid bargan ásahit sámi buohccidivššároahpu. Lea stuora dárbu sámegielat buohccidivššáriidda geain lea sámi kulturgelbbolašvuhta. Dát boahtá earret eará ovdan jearahallaniskkadeamis man allaskuvla lea čađahan. Dát čájeha ahte buohccidikšu lea dakkár oahppu maid sámi nuorat háliidit ahte allaskuvla galgá fállat ja ahte dat lea dakkár oahppu masa livčče ohcan allaskuvllas. Sámi allaskuvla lea erenoamáš duhtavaš dainna go ovttasbargu UiT Norgga árkitalaš universitehtain sámi buohccidivššároahpu dáfus lea mielddisbuktán ahte oahppu plánejuvvvo álggahuvvot 2021 giđa.

[Sektormihttu 2 Dutkan ja oahpahus buresbirgema, árvoháhkama ja nuppástuhittima dihte](#)

Doaibmamihttu 2: Sámi allaskuvllas galgá leat nanu fágalaš profíla ja galgá leat njunuš dutkanásahus sámi servodagain ja álgoálbmotmáilmis muđui

Allaskuvlla registreremat Cristinis čájehit ahte Sámi allaskuvlla publikašuvdnačuoggát eai leat lassánan 2018 rájes 2019 rádjái, muhto leat baicca veaháš njiedjan. Gaskaboddosaš logut (eai leat loahpalaččat dohkkehuvvon) leat birrasiid 15 publikašuvdnačuoggá ja 0,3 publikašuvdnačuoggá guđege fágabargi nammii 2019:s. 2019 gaskaboddosaš bohtosat leat olu vuollelis mihttomeari mii lea 0,8 publikašuvdnačuoggá guđege fágabargi nammii, nu go mearriduvvui 2019 jahkeplánas.

Dát sáhttá belohahkii boahtit das go allaskuvla lea lihkostuvvan oažžut ruhtadeami muhtin stuorát dutkanprošeavtaide Norgga dutkanráđi olis manjemus jagiid, ja nu boahtá ge publiseren lassánit čuovvovaš jagiid.

Sámi allaskuvla lea olahan mihtu ahte čállit 15 proseantta dieđalaš publikašuvnnain sámegillii. Dieđalaš publikašuvnnat mat leat čállojuvvon sámegillii dahket 17 proseantta buot dieđalaš publikašuvnnain 2019:s. Deattuhuvvo ahte dát leat vuos gaskaboddosaš logut.

Tabealla 3: Diedalaš publikašuvdnalohku sámegillii, visot diedalaš publikašuvnnaid ektui

<i>Jahki</i>	<i>Galle diedalaš poastta (NVI) sámegillii Cristinis</i>	<i>Galle diedalaš poastta (NVI) oktiibuot Cristinis</i>	<i>Boadus galle diedalaš publikašuvnna leat sámegillii buot diedalaš publikašuvnnaid ektui</i>	<i>Mihttu galle diedalaš publikašuvnna galget sámegillii buot diedalaš publikašuvnnaid ektui</i>
2019	4*	23*	17* proseantta	15 proseantta
2018	2	15	13 proseantta	17 proseantta
2017	-	28	0 proseantta	17 proseantta
2016	1	19	6 proseantta	-
2015	5	29	17 proseantta	-

*) gaskaboddosaš logut. 2019 loahpalaš logut bohtet njukčamánus 2020.

Allaskuvla lágidii ovttas UiT:in čállinseminára 2019:s dainna ulbmiliin ahte lasihit publikašuvdnalogu sámegillii. Doaibmabiju lea Norgga dutkanráđđi ruhtadan. Allaskuvla bargá oažžut dutkama allaskuvllas šaddat eambbo guovddáš ja vuoruhuvvon oassin ásahusas. Earret eará lea ođđa siskkáldas hálldahušlaš vuogádat Norgga Ministtarráđi sámi dutkanprógrámma várás ráhkaduvvon 2019:s, mii vuordá addit allaskuvlla dutkiide eambbo publikašuvdnavejolašvuodaid 2020 rájes.

Sámi allaskuvla lea 2019:s publiseren ovta nummara ráiddus *Diedut*, ja lea leamaš mielde ovta *Sámi diedalaš áigečála* nummaris ovta UiT:in.

Allaskuvla lea čađahan máŋggaid stuora lágidemiid gos erenoamážit davviriikkat leat oassálastán.

Dietnasat juolludemiin ja bargguin

Sámi allaskuvla ii leat lihkostuvvan olahit ulbmillogu Dutkanráđi dietnasiid dáfus mii lei biddjon 150 000 ruvdnui guđege fágalaš jahkedoaimma nammii. Allaskuvllas ledje 2019:s dietnasat Dutkanráđis 133 000 ruvnno ovddas guđege fágalaš jahkedoaimma nammii, ja atná dán buorren boađusin vaikko mihttu ii joksojuvvon ge. Allaskuvla lea daid allaskuvllaid searvvis mat bohtet bajimussii dán stivrenparamehtera dáfus ja boahtá maiddái badjelebbui go máŋga Norgga universitehtain.

Sámi allaskuvla lea 2019:s joksan eará doarjja- ja bargodietnasiid dienasmíhtu. 2019:s lea leamaš stuora lassáneapmi ovddit jagiid ektui, 259 000 ruvnno rájes guđege fágalaš jahkedoaimma nammii 2018:s gitta 352 000 ruvnno rádjái guđege fágalaš jahkedoaimma nammii 2019:s. Dát lea buorre boađus ja olu badjelis go stáhtalaš sektora ja eará ásahusaid gaskamearri UH-sektoris.

2019:s lea allaskuvla maiddái lihkostuvvan oažžut ruhtadeami Ruota Vetenskapsrådet bokte. Prošeavttas lea 2,5 miljovnna ruvdnosaš bušeahttárramma njealji jagi badjel ja lea ovdamearkan dasa ahte Sámi allaskuvlla doaibma lea rádjerasttildeaddji Sámis.

Dutkan mii lea olámuttos

Okta suorgi mainna Sámi allaskuvla ii leat lihkostuvvan doarvái bures 2019:s lea buoridit beassama dutkanbohtosiidda ja eambbo dieđuid lágidit olámuddui. Dát lea guovddáš

dutkanpolitikhalaš mihttomearri Norggas man ovddas maiddái allaskuvla bargá, muhto mii ii leat joksojuvpon.

Dat mii publiserejuvvo áigečállagis *Sámi diedalaš áigečála* ovttasbarggus UiT:s lea rabas buohkaide, muhto dat mii almmuhuvvo áigečállagis *Diedut* ii leat rabas buohkaide. Allaskuvla vuoruha nannet dutkangaskkustami 2020:s.

Konkrehta ovttasbargoprošeavttat dutkama oktavuodas

2019 jahkeplánas lea allaskuvla bidjan mihttun ásahit konkrehta prošeavttaid dutkiiguin daid riikkaidgaskasaš álgoálbmottierpmádagaid bokte main Sámi allaskuvlla dutkit leat aktiivvalaš oasseváldit. Allaskuvla lea lávken ovta lávkki rievttes guvlui, go 2019:s lea ovdamemarka dihte leamaš ovttasbargu dutkanjoavkkuiguin Kanadas mat oassálastet UArctic Thematic Network Verddse, man boađus lea abstract mii lea sáddejuvpon iešguđetge konferánssaide.

Stipendiáhtat

Allaskuvlla sámi giela ja girjjálašvuoda PhD-prográmmas leat oalle olu studeanttat (8), muhto go ii oktage leat vuos nákkáhallan, de lea váttis dadjat sáhttá go 2022 giđa sisa duohandahkat ovdánahttinšiehtadusa mihtu ahte galget leat “unnimusat vihtta buvttaduvvon doavttirgráda allaskuvlla iežas prográmma bokte”.

Sektormihttu 3 Buorre oahppohákkanvejolašvuhta

Doaibmamihttu 3: Sámi allaskuvla galgá deavdit buot mihttologuid oahpaheaddjeoahpuid kandidáhttabuvttadeamis

Sámi oahpaheddjiid oahpaheapmi lea guovddáš oassi Sámi allaskuvlla doaimmas. Allaskuvla olahii kandidáhtamihtu buot oahpaheaddjeoahpuid dáfus 2019:s. Vurdojuvvo ahte sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpu 5-10 ja sámi mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu kandidáhtamihtut olahuvvojit maiddái 2020:s Allaskuvla válddii 2015:s sisa studeanttaid bargosadjevuđot mánáidgárdeoahpaheaddjeohppui, gos čieža kandidáhta gerje 2019 giđa.

Vurdojuvvo goitge stuorát eahpesihkarvuhta sámi vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpuid jahkásaš kandidáhttaolaheami dáfus ovddasguvlui, go máŋgasis din studeanttain geat leat válđojuvvon sisa manjemus jagiid, ii leat oahpaheaddjeoahppu ovdalačcas.

Sektormihttu 4 Beaktulis, máŋggabealat ja nanu alit oahpahussuorgi ja dutkanvuogádat

Doaibmamihttu 4: Sámi allaskuvla galgá hálddašit iežas oppalaš resurssaid nu ahte dorjot vuodđodoaimmaid miehtásámi vuolggasajis ja álgoálbmotperspektiivva

Sohkabealbalánsa

Nissonolbmuid mihttolohku professor- ja doseantavirggiin ii leat olahuvvon, vaikko lohku lea lassánan 19 % rájes gitta 28 % rádjái 2019:s. Sámi allaskuvllas leat unnán olbmot njunuš virggiin, ja dát sáhttá dagahit ahte smávva rievdaamit váikkuhit proseantameroštallama dovdomassii.

Sámi allaskuvla lea maiddái bidjan mihttun sihkkarastit buoret sohkabealbalánsa dieđalaš bargiid gaskkas. Nissonolbmot leat ain stuora eanetlogus buot virgekategorijain, jus eat logahala professorvirggiid nu go čilgejuvvon ovdalis. Vuosttašvirgekategorijias (vuosttašamanueansa/-lektor/dutki) lea nissonolbmuid lohku lassánan lahka 80 %:ii, ja dievdoolbmuid lohku allaskuvlalektor- ja oahpaeaddjekategorijain lassánii hui veaháš. Lea illudahtti go 2019:s lei okta dievdostipendiáhtta, go máŋggaid jagiid leat leamaš dušše nissonolbmot rekrutterenvirggiin.

Gaskaboddosaš bargit

Sámi allaskuvla jovssai 2019:s mihtu unnidit gaskaboddosaš bargiid logu dutki- ja oahpahusvirggiin vuollelii 20 %⁴. Máŋgas sis geat ovdal leat leamaš gaskaboddosaš virggiin, dan geažil go leat oassálastán olgguldasat ruhtaduvvon prošeavttain, leat jagi mielde ožzon fásta virggi. Sámi allaskuvla rievdadii 2018:s virgáibidjangeavada ja eaktuda dál ahte doarja- ja bargoruhtaduvvon doaimmaid (BOA) dietnasat galget gokčat fásta virggiid. Sáhttá dattetge dagahit váikkuhusaid fásta bargoveaga dáfus jus BOA-dietnasat eai boadé.

Oktiibuot lea gaskaboddosaš bargiid lohku 18 %⁵ allaskuvllas. Boađusin das go šaddet eambbo virgáibidjanproseassat, vurdojuvvo ahte lohku njiedjá ain eambbo 2020 mielde.

Organisašuvdnaovdánaahttin ja bargobiras

Allaskuvla álggahii 2019:s prošeavta mii galgá nannet organisašuvdnaovdánaahttima ja bargobirrasa Sámi allaskuvlla árvvuid vuodul. Leat várrejuvvon ruđat guovtti jahkásáš prošektii mas lea olgguldas yeahkki organisašuvdnapsykologas. 2019:s leat dollojuvvon máŋga čoagganeami sihke goahte-/ossodatdásis ja oppalaččat olles organisašuvnna várás. Dasa lassin galgá leat sierra jođiheaddjeovdánaahttinbargu. Ruovttoluottadieđut dássážii leat leamaš hui positiivvalaččat, sihke jođiheddjiin, mielbargiin ja luohttámušolbmuin.

Hálddahuslaš bargguid álkidaahttin ja digitaliseren

Sámi allaskuvla lea 2019:s vuoruhan nannet ja álkidaahtit hálddahuslaš bargguid ovttasráđiid eará ásahusaiguin. Čujuhuvvo sierra reporteremii ruđaid dáfus mat leat mannan ovttasbarggu, bargojuogu, konsentrašuvnna ja oktiičaskima (SAKS) bargui. Allaskuvla lea maiddái bidjan johtui hálddahuslaš ovttasbarggu Sámedikkiin.

2019 jahkepláanas bijai allaskuvla mihttun digitaliseret visot siskkáldas hálddahuslaš skoviid. Báberskovit mat gáibidit fysalaš vuolláičállagiid, leat stuora áigesuollagat mat ráhkadit lassibarggu olles organisašuvdnii ja mielddisbuktet vára ahte šaddet boasttuvuodat. Dát lea garrisit vuoruhuvvon 2019:s ja mii leat boahtán bures johtui. Lea almmotge stuora buoridanmunni álkidaahttit ja buoridit bargoproseassaid eambbo digitaliserema bokte.

⁴ Fuomášuhttit ahte loguin mat leat rapporterejuvvon Alit oaþpu statistikhkkadiehtovuorkái (Database for statistikk om høgre utdanning - DBH) lea 1,6 rapporterejuvvon gaskaboddosaš jahkedoaimmain boastut rapporterejuvvon, badjelmeare. Go dáid mielde divusta, de lea gaskaboddosaš bargiid lohku 18,4 %, ja dat mii lea rapporterejuvvon DBH:ii lea 23,4 %.

⁵ Divustuvvon boasttučálliimí dáfus og fásta bargiid dáfus siskkáldas sadjášvirggiin

Ruovttukantuvrra geavada čavgen

Sámi allaskuvla lea maŋemus jagiid šaddan fállat stuorát geabbilisvuodá dieđalaš bargiide bargsaji dáfus danne go Guovdageidnui sáhttá leat váttis geasuhiit bargiid geain lea dárbbashaš gelbbolašvuohtra. Dát mielddisbuktá dattetge hástalusaid ealli fágabirrasa hárrai. Danne lea allaskuvla 2019:s čavgen geavada dan bokte ahte lea ásahan sierra ruovttukantuvranjuolggadusaid mat earret eará eaktudit geat besset bargat ruovttus ja man olu. Dát njuolggadusat galget doibmiibiddjot 2020 vuosttaš jahkebealis.

Gealboovdánahttin oahpahus- ja dutkivirrgiin

2019 jahkeplásas lei maiddái mihttun doibmiibidjat sierra karriearaprográmma ja meritterenvuogádaga oahpahusa dáfus. Dát ii leat čađahuvvon kapasitehtahástalusaid geažil hálldahuas. Allaskuvla bargá almmotge ásahit ortnega post-doc-virrgiid dáfus. Odne lea allaskuvllas okta bargi post-doc-virggis, ja allaskuvla árvvoštallá geavahit iežas strategalaš ruđain oažžut eanebuid dákkár gealbomannolagaide.

Oahppočuoggáid buvttadeapmi guđege fágalaš jahkedoaimma nammii

Oahppočuoggáid buvttadeami mihttu guđege fágalaš jahkedoaimma nammii Sámi allaskuvllas ii leat olahuvvon 2019:s. Oahppočuoggáid buvttadeapmi bissu seamma dásis go 2018:s, vaikko oahppočuoggáid lohku guđege studeantta nammii lea veaháš lassánan 2018 rájes. Dát čilgejuvvo dainna go maiddái fágalaš jahkedoaimmaid lohku lea lassánan veaháš. Ulbmilolaheapmi čatnasa studeantalohkui ja čađaheapmái. Jus galgá lasihit oahppočuoggáid guđege fágalaš jahkedoaimma nammii, de lea dehálaš čađahit doaibmabijuid mat leat namuhuvvon ovdalis, lasihan dihte studeantalogu ja čađahanproseantta.

Sámi Lohkanguovddáš – Sáme Låhkåmguovdásj – Saemien Lohkemejarnge – Nasjonalt senter for samisk i opplæringen

Sámi lohkanguovddáš lea našuvnnalaš gelbbolašvuodaguovddáš mii galgá bargat nannet sámegieloahpahusa kvalitehta, mánáidgárddi rájes alitoahpu rádjá. Guovddáš bargá dainna golmmain sámegielain mat leat definerejuvvon oahpahusgiellan Norggas; davvi-, julev- ja lullisámegiella. Guovddáš lea jagi mielde bagadallan ja rávven skuvllaaid, mánáidgárddiid ja váhnemiid, doallan kurssaid ja semináraid ulbmiljoavkkuide, ja oassálastán iešguđetge ovddidanbargguin sámegieloahpahusa suorggis. 2019:s lea Sámi Lohkanguovddáš bargan bargsadjevuđot gelbbolašvuodålotaibačmabijuiguin buot dain giellaguovlluin maidda guovddážis lea ovddasvástádus, mánáidgárddi rájes joatkaoahpahusa rádjá.

Guovddážis lea maid ovddasvástádus sámi našuvnnalaš geahčcalemiide lohkamis, ja lea ráhkadan geahčcalemiid sámegielaid dáfus, ja maiddái oahpaheaddjebagadusaid. Guovddáš lea oassálastán fágacoagganemiin našuvnnalaš geahčcalemiid birra ovttas ásahusaiguin mat ráhkadir dárogielat geahčcalemiid. Guovddáš lea maid doallan kurssaid skuvllaide našuvnnalaš geahčcalemiid birra.

Sámi lohkanguovddážis ovttas|aktan|aktesne bokte lea ovddasvástádus doaimmahit ja ain ovdánahttit sámi oahpponeavvoportála ovttas.no. Lea čađat bargojuvvon ovdánahttit neahttaportála, juogadanarena ja buvttadanreaiddu. Ovttas.no lea veahkehan gaskkustit sámi oahpponeavvuid ja maiddái dieđuid portála birra sihke našuvnnalaš ja riikkaidgaskasaš seminárain ja konferánssain. Ovttas lea maiddái veahkehan oahpahit sámi oahpaheaddje- ja mánáidgárdeoahpaheaddjestudeanttaid geavahit portála.

Sámi Lohkanguovddáš lea čađahan guokte retorihkkakurssa oahpaheddiide davvisámi joatkkaoahpahusas ja nuoraidskuvllas. Guovddáš lea ovttasbarggus Sámi erenoamášpedagogalaš doarjalusain (SEAD) Statpedas láidan fágabeivviid skuvllaide, mánáidgárddiide ja PPB:ii lullisámi guovllus, máŋggagielatvuoda- ja giellaovdánahtinfáttáin. Guovddáš lea maiddái oassálastán mánáidgárddiid fágabeivviin julev- ja davvisámi guovllus seamma fáttá birra. Ovttasráđiid Tromssa ja Finnmarkku Fylkkamánniin lea guovddáš láidan guokte fágačoagganeami davvisámi gáiddusoahpahusoahpaheddiide, gos árvvoštallan ja digitála oahpahus lea deattuhuvvon. Sámedikki SAMOS-prošeavtta oktavuođas lea guovddáš leamaš mielde lágideame seminára oktan dutkangaskkustemiin mánáidgárddiide ja skuvllaide. Ovttasbarggus NetSam:in – Sámi oahpahusfierpmádagain (Nettverk for samisk opplæring) lea guovddáš láidan guokte fágačoagganeami oahpaheddiid várás. Oasseváldilogut ledje buorit buot dáin lágidemiin.

Guovddáš lea leamaš mielde ovddideame našuvnnalaš gelbbolašvuodaloftenstrategijaid Sámi allaskuvllas, nu go Reálfágaáŋgiruššama, Mánáidgárddiid gelbbolašvuodaovdánahtima regionála ortnega ja Skuvllaide gelbbolašvuodaovdánahtima lávdaduvvon ortnega. Earret eará lea guovddáš ovttasráđiid UiT Norgga árktač universitehtain láidan bargoseminára matematihkas vuodđoskuvlaoahpaheddiid ja mánáidgárdeoahpaheddiid várás. 2019 mielde lea guovddáš maid almmuhan oahpponeavvuid ja doarjjaresurssaid sámegieloahpahussii. Girji “Tiltak til Tras” lea almmuhuvvon sámegillii (Gielladoaimmat Ágorii). Guovddáš lea almmuhan guokte minilekšuvnna neahdas, ovta giellalávgunmánáidgárddiid birra ja ovta julevsámi guovllu bárgidanteknihka birra. Guovddáš lea maid almmuhan digitála oahpponeavvu lullisámi cealkkastruktuvrra birra.

Guovddáš lea leamaš veahkkin čalmmustahttime ON eamiálbmotgielaid jagi ja sámi giellavahkku máŋgga doaimma bokte, earret eará giellakåseriijaid, speallaneahkediid ja girjjálašvuodaeahkediid bokte ja doarjjamateriála almmuheami bokte sámegieloahpahusa várás.

Čađahuvvon evalueremiid váldogávndosat

Allaskuvla lea 2019 giđa čađahan stuorát studeantaiskkadeami sámegillii ja eŋgelasgillii (studiebarometeret lassin). Ovdal lea leamaš hástaleaddji oažžut studeanttaid vástidit, nu ahte allaskuvla lea hui duhtavaš go vástdidanproseanta lea lassánan.

Iskkadeami váldobohtosat čájehit ahte eanas studeanttat leat duhtavaččat oahpuin masa leat álgán ja ahte oahpahus doallá alla dási. Eatnasat oaivvildit ahte ožžot buori bagadallama ja ahte eksámen čađahuvvo oahppoplána mielde. Muhtimat geažuhit dattetge ahte lea buoridanmunni plánema ja diehtojuohkima dáfus. Allaskuvla čuovvula dán earret eará ođđa digitála diibmoplánenreaiddu ásaheemiin.

Sis geain lea leamaš neahttaoahpahus vástidit ahte dát lea doaibman bures, muhto ahte digitála oahpahusvuogádaga ii leat álki ipmirdit. Dát čuovvuluuvvo dan bokte ahte sirdit ođđa oahpahusvuogádahkii man lea álkit geavahit.

Sii geat leat vástdidan, leat eanas duhtavaččat oahppohálddahusain, ja hui duhtavaččat doarjjadoaimmaiguin nu go IKT:in, girjerádjosiin ja ovdakantuvrrain.

Allaskuvla váldá duođalaččat dan ahte 3 % sis geat vástidit oaivvildit ahte givssideapmi eastaduvvo hejot. Vaikko lohku iešalddis ii leat allat, de lea dát dakkár váttisuuohta man allaskuvla áigu vuoruhit, earret eará dan bokte ahte ráhkaduvvo sierra plána ja ahte diehtojuohkin dieđiheami birra buoriduvvo ja ásahuvvo studeantaáittardeaddjiortnet.

Studeantaiskkadeami bohtosat leat ovdanbuktojuvvon guoskevaš stivrraide ja lávegottiide, ja allaskuvlla bargiide, Sis-Finnmárkku Studeanttaid ovttastussii, oahppoprográmmajodiheddjiide ja studeantastivrii. Ossodagain ja fágagodiin lea ovddasvástádus čuovvulit iskkadeami gávdnosiid čuovvulanplánaid bokte.

Nu go namuhuvvon, de lea allaskuvla mearridan olgguldas evaluerema ovta bachelorprográmma dáfus 2019:s. Allaskuvla lea maid manjan sisaváldima prográmmaoahpuide go galgá evalueret ja ođasmahttit áid.

Kvalitehtasihkkarastinvuogádaga ođasmahttima oktavuođas lea maiddái evalueremiid vuogádat odasmahttojuvvon. Ovddasvástádus- ja bargojuohku, ja čuovvoleapmi, leat systematiserejuvvon.

[SAKS-ovttasbargu SA ja UiT gaskka](#)

UiT Norgga árktaš universitehta (UiT) oačui njukčamánus 2018 juolluduvvot 7 miljovnna ruvnno Sámi allaskuvla (SA) ovttasbargui IKT oktavuođas ja bargiidsuorggi ja oahppohálddahusa oktavuođas.

IKT-suoggis lea mihttun nannet SA infrastruktuvrra ja organisašuvnna gelbbolašvuoda ja ođđamállet neahhtačovdosiid ávkkástallama bokte, ja dan bokte ahte sirdit báikkálaš serverdoaimma. 2019:s lei váldofokus ásahit buori ja nanu infrastruktuvrra, ja 2020:s lea áigumuš sirdit bálvalusaid báikkálaš serverlanjas balvavuđot čovdosiidda gos maiddái diehtosihkarvuhta áimmahuššojuvvo. Muđui lea prošeakta earret eará dákkistan ja nannet it-doaimma vuodđobálvalusaid SA:s mat galget dahkat eambbo integrerejuvvon ovttasbarggu vejolažžan ásahusaid gaskka boahtteaiggis, ja fuolahit nannoet infrastruktuvrra. Oasseprošeakta árvvošallojuvvo gárvvistuvvot 2020 mielde.

Bargiidsuoggis lea ovttasbargu rutiinnaid ja proseassaid hárrái ja vel gelbbolašvuodoaibmabijuid lonohallama ja ovdánahttima hárrái. UiT lea 2019:s erenoamážit veahkehan SA ovddidit rutiinnaid ja prosedyraid systemáhtalaš DBS-bargguid olis SA:s. Ovttasbargu čuovvu ovdánanplána ja lea dušše loahppabargu vel mii vailu.

Ii leat leamaš ovttasbargodoaibma dutkan- ja oahppohálddahusas earret UiT fálaldaga, mii fállá veahki dárbbu mielde.

Oppalaččat oaivvildit goappašat ásahusat ahte ovttasbargu dássázii lea lihkostuvvan bure. Leat čađahuvvon máŋga doaibmabiju SA:s mat gáibidit dákkilis gelbbolašvuoda ja maid SA livččii bártidan čađahit beaivválaš doaimma lassin. Dasa lassin lea ovttasbarggu geažil šaddan nanu oktavuohta ásahusaid gaskka. Dát dahká álkibun ovttasbargat maiddái eará surgiin go maidda lea juolluduvvon SAKS-doarjja. SA lea earret eará luoikkahan ekonomijamielbargi UiT:s 2019:s, gií lea veahkkin doibmiibidjet SA ođđa ekonomijamodealla ja dákkistan rehketdoallorutiinnaid. Dasa lassin lea 2019:s šihttojuvvon

ahte galgá leat oktasaš persovdnasuddjenáittardeaddji. Ásahusat leat maid soahpan oktasaš studeantaáittardeaddji, mii biddjojuvvo johtui árrat 2020 giđa.

2020 giđa áigot ásahusat vuoruhit gávnahit bistevaš struktuvraaid, integrašuvnna ja/dahje ovttasbargomodeallaid mat dahket SA háldahusa nannoseabbon ja beaktileabbon. Galgá earret eará dollojuvvot bargočoahkkin direktevradásis cuojománus gos viidáset plánat mearriduvvojtit.

[Bohtosat ja ulbmilolaheapmi ruđaid dáfus mat leat juolluduvvon kap. 281 poasta 01 ja poasta 454 olis](#)

Máhttodepartemeanta lea 2017:s, 2018:s ja 2019:s juolludan ruđaid ovdánahttit ja doaimmahit guimmešvuodja vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpus man ulbmil lea nannet hárjehallanoahpahusa ja FoU-ovttasbarggu oahpaheaddjeoahpposkuvllaaid bokte. Ruđat eaktuduvvojtit geavahuvvot nu go mearriduvvon juolludusreivves b. geassemánu 26. b. 2017.

Sámi allaskuvla bargá ásahit guimmešskuvllaaid miehtá Sámi, ja leat dahkkojuvven ovttasbargošehtadusat hárjehallanskuvllaiguin sámi guovlluin ja eará skuvllaiguin gos lea sámegiel oahpahus Norggas, Ruotas ja Suomas. Allaskuvla lea ásahan virggi mas lea ovddasvástádus koordineret hárjehallama. Virgi lei goitge olbmo haga ovta áigodaga 2019:s, mii dagahii unnit aktivitehta go lei plánejuvvon. Bargu ovdánahttit guimmešvuodja lea maiddái gáibideaddji danne go lea dárbu ahte allaskuvla jođihia doaimmaid. Livččii leamaš sávahahti ahte skuvllat ja skuvlaeaiggádat livčče ieža áŋgiruššan eambbo, muhto orro leame nu ahte ovttasbargu gáibida olu áiggi ja danne ádjána oažžut skuvllaaid/skuvlaeaiggádiid oaidnit ávkki ovttasbarggus hárjehallanskuvllaaid ja guimmešskuvllaaid hárrái.

Sámi allaskuvla vásicha dávjá ahte hárjehallanskuvllain váílu čuovvoleapmi sin ovddasvástádusa hárrái, sihke hárjehallanoahpaheddiid, gelbbolašvuodja ja organiserema dáfus. Lea áddjás bargu hukset gelbbolašvuodja ja ásahit stabiila organisašuvnna mii sáhttá guhkit áiggi doaibmat. Allaskuvla vuordá ahte 2020 mielde beassat dadjat ahte dát lea áibbas sajis.

Sámi allaskuvla áigu hoahpuhit barggu ovta áigodaga 2020:s lokten dihte aktivitehtaid ja ovttasbarggu ja nannen dihte dán doibmiibidjama vuodđoskuvlaoahpaheaddjeoahpus. Dán barggus galgá skuvllaaid/skuvlaeaiggádiid movttiidahttin ovttasbargui ja dárbuid kárten erenoamážit deattuhuvvot.

IV. Stivren ja bearráigeahču ásahusas

Ásahus bargá aktiivvalaččat nannet siskkáldas bearráigeahču ja riskastivrema. Systemáhtalaš riskaárvvoštallamat, spiekastagaid gidden ja gelbbolašvuodálokten leat dehálaš oasit barggus.

Siskkáldas bearráigeahču ja riskastivren leat definerejuvvon oassin jođiheddjiid linjáovddasvástádusas. Mihttu lea ah te siskkáldas bearráigeahču galgá leat oassin beaivválaš doaimmas buot ossodagain.

Árvvoštallojuvvo ahte Sámi allaskuvillas lea dohkálaš vuogádat stivrema ja bearráigeahču dáfus, muhto ahte das lea ain buoridanmunni.

Mihtto- ja boadusgáibádusaid čuovvoleapmi

Allaskuvlastivra mearrida juovlamánuš jahkeplána ja dan movt juolludeamit ja eará dietnasat galget disponerejuvvot. Bušeahettaovttadagat ožzot dalle bušeahttarámmaid ja virgevuoduid maid siskkobelde galget bissut. Dasa lassin lea fágagodiin ja Sámi lohkanguovddážis ovddasvástádus olggobealde ruhtaduvvon aktivitehtaid dáfus mat fágalaččat bohtet sin ovttadagaid vuollái.

Bušeahettaovttadagat rapporterejít dássedit čađaheami, olahuvvon bohtosiid ja ekonomiija birra. Raporteren čuovvuluvvo hálldahuslaš jodiheaddječoahkkimiin ja stivračoahkkimiin. Bušeahettaovttadagat galget addit guovttemánnosaš rapporttaid allaskuvladirektevrii gos bušeahttastáhtus, bargoveahkadilli ja prošeaktačuovvoleapmi deattuhuvvo erenoamážit. Dán lea dattetge leamaš váttis čađahit 2019:s danne go jođiheaddjejoavkkus leat leamaš lotnahuvvamat. 2019:s lea goige erenoamážit deattuhuvvon deavdit guoros virggiid, go dáš lea mearrideaddji mearkkašupmi sihke fágalaš čađaheapmái ja ekonomijastivremii. 2020:s šaddá dehálaš čuovvulit várrejuvvon ruđaid geavaheami dárkileappot, sihkarastin dihte ahte doaimmat álggahuvvvojít nu go juolludusat eaktudit.

Sámi allaskuvla lea 2019:s ožzon veahki UiT:s nannet rehketoalloproseassaid ja oppalaš ekonomijastivrema. Dát lea dahkan ahte siskkáldas ekonomijajagelbbolašvuhta lea loktejuvvon, seammás go leat doibmiibidjan ođđa ekonomijjamodealla buori vuogi mielde. Vásáhusat dássázii čájehit ahte allaskuvla dál dábuha dárkilet stivrendieduid ja buoret čuovvuleami bušeahettaovddasvástideddjiin.

Eará mihtto- ja boadusgáibádusat čuovvuluvvojít jođiheaddje- ja stivračoahkkimiin. Allaskuvla áigu buoridit plánenbarggu ja proseassačađaheami. Guovddáš oassi dás lea ása hit oktasaš digitála plánenreidduid vai buorebut sáhttá integreret proseassaid main leat guovttebeatalat váikkahuusat. Ná šaddá maiddái álkit jođiheddjiide čuovvulit ja fuolahit ahte doaimmat čađahuvvvojít rievtes áigái ja dohkálaš kvalitehtain.

Beaktilis resursageavaheapmi

Sámi allaskuvla bargá čađat ávkkástallat resurssaiguin buoremus lági mielde. Muhto beavttálmahttinvuoittut mat bohten albmosii ovttasbarggu, digitaliserema, álkidahtima ja automatiserema hámis galget vuostžettiin dahkat allaskuvlla nannoseabbon. Allaskuvla lea guhkit áiggi rahčan hearkkes hálldahuslaš doaimmaiguin, mii earret eará lea cuiggoduvvon St.dieđ. 18:s (2014-2015) *Konsentrasjon for Kvalitet*. Moalkáivuođa geažil mii dađistaga stuorru earret eará lágaid ja ođđa teknologija bokte, lea Sámi allaskuvlii dehálaš vuoruhit beaktilis resursageavaheami hui bajás vai sáhttá ollašuhttit servodatdoaimma buori vuogi mielde.

Sámi allaskuvla lea bargame váldit atnui digitála bargoproseassaid beavttálmahttín dihte hálldahuslaš bargonoađi olles organisašuvnnas. Bargojuvvo erenoamážit digitaliseret proseassaid main leat leamaš dahje main ain leat báberskovit mat galget fysalaččat

vuolláičállojuvvot. Kapasitehtahástalusat hálddahusas dagahit dattetge ahte dát proseassat ádjánit veaháš guhkit go leimmet vuordán.

Lágaid ja njuolggadusaid čuovvun

Sámi allaskuvla goziha áigges áigái ahte ásahus doaimmahuvvo gustovaš lágaid ja njuolggadusaid mielde.

Bargobearráigeahčču gávnai golggotmánus 2018:s váilevašvuodaid systemáhtalaš DBS-bargus go lei bearráigeahčus. Visot spiekasteamit giddejuvvojedje áigemeari sisa njukčamánu 1. b. 2019. Allaskuvla lei juo bures boahčan johtui nannet systemáhtalaš DBS-barggu oassin SAKS-ovttasbarggus UiT:in go bearráigeahčču čađahuvvui. Dát dagai spiekastemiid gidдema mihá unnit gáibideaddjin go livččii leamaš jus bearráigeahčču livččii čađahuvvon árabut.

Allaskuvla lea maiddái 2019:s bargan loktet hálddahuslaš gelbbolašvuoda, ja ovdánahttit ja buoridit ruttiinnaid ja prosedyraid. 2019:s lea leamaš erenoamáš fokus persovdnasuodjaleapmái, virgáibidjanprosedyraide ja rehketdoalloproseassaide. Ovttasbargu UiT:in lea guovddážis dán bargus, muhto allaskuvla lea 2019:s maiddái bargagoahčan oažžut áigái lagat hálddahuslaš ovttasbarggu Sámedikki. Earret eará doalai Sámedikki arkiivaovttadat 2019 čavčča kurssa Sámi allaskuvlla áššemeannudeddjiide gos arkiivaláhka ja almmolašvuodáláhka deattuhuvvojedje. Ásahusat leat maiddái bargame ásaht oktasaš bargiidforuma. Dát nannešii goappašat ásahusaid gelbbolašvuoda ja livččii arenan gos beassá digaštallat daid erenoamáš čuolmmaid mat sáhttet badjánit smávva sámi báikkálašservodagain.

Áigeguovdilis ja luohtehahti boađus- ja rehketdoallodiehtojuohkin

Sámi allaskuvla árvvoštallá allaskuvlla boađus- ja rehketdoallodiehtojuohkima áigeguovdilin ja luohtehahttin.

Sámi allaskuvla lea 2019:s deavdán daid virggiid ekonomijaossodagas gos ovdal eai leat leamaš olbmot ja nu lea kapasitehta buorránan. Seammás lea siskkáldas gelbbolašvuohtra nannejuvvon ja ekonomijaossodat adnojuvvo dál mihá nannoseabbon. Buoret kapasitehta lea maiddái mielddisbuktán ahte olgguldas prošeavttat ja oppalaš rehketdoalločuovvoleapmi lea buorebut čuovvuluvvon. Sámi allaskuvla oaččui buori veahki UiT:s 2019 vuosttaš jahkebealis, ja ovttasbargu UiT:in lea ain buorre.

Oahpahallit

Sámi allaskuvllas lea leamaš okta oahpahalli 2019:s, ovttar bargi lassin gii gárvvistii fágageahččaleami 2020 álggus, goappašagat IKT- suorggis.

Sámi allaskuvla lea 2014 rájes ovttasbargan Finnmarkku oahpahuskantuvrrain, ja dan rájes lea leamaš unnimusat okta oahpahalli organisašuvnras áigges áigái. Allaskuvla hálíida rekrutterer eambbo oahpahalliid eanet surgiin, ovdamearkka dihte Kantuvra- ja hálddahusfágas. Seammás oaidnit dárbbu kártet organisašuvnna kapasitehta dán suorggis,

dáhkidan dihte ahte oahpahusfálaldaga kvalitehta bisuhuvvo, vaikko livčče ge eambbo oahpahallit ovta dásis. Dan dáfus atnit deháleabbon ahte dat oahpahallit geaid rekrutteret organisašuvdnii, ožžot doarvái čuovvuleami, mas fas lea stuora mearkkašupmi dan hárrái ahte čađahit go oahpahallit oahppomannolaga.

Dásseárvu, girjáivuohta, vealaheapmi ja beasatlašvuohta

Sámi allaskuvla bargá aktiivvalaččat olahit dásseárvvu sohkabeliid gaskka. Dát deattuhuvvo virgáibidjanproseassain ja studeantarekrutterenbarggus. Bargiid gaskkas oaidnit dattetge ahte nissonolbmot leat čielga eanetlogus. Dát vuhtto buoremusat dutki- ja oahpahusvirggiin. Dattetge lea dievdoolbmot čielga eanetlogus professorvirggiin. Eará virgekategorijain leat nissonolbmot čielga eanetlogus ja lea ge maid dušše okta dievdoolmmoš stipendiáhttan.

Dattetge lea ovdáneapmi positiiva 2018 rájes, dan dáfus ahte fágabargiid sohkabealbalánsa lea buorránan buot kategorijain, earret kategorijjas vuosttašamanueansa/-lektor/dutki, gos nissonolbmuid oassi lea lassánan sullii 7 proseantačuoggáin. Lea dattetge mearkkašan veara ahte smávva loguid geažil dahket smávva rievdadusat stuora erohusa go rehkenastá proseantaoasi.

Tabealla 4: Fágabargiid sohkabealjuohku

	Nissonat	Dievddut
Professor/doseanta, oktan prof.II	30,23	69,77
Vuosttašamanueansa/- lektor/dutki	79,36	20,64
Allaskuvlalektor/-oahpaheaddji	70,85	29,15
Rekrutterenvirggit	91,07	8,93

Sihke hálddahuslaš bargiid, čorgen-, doaibma- ja máticasdoallanvirggiid dáfus leat nissonolbmot čielga eanetlogus. Hálddahuslaš virggiin lea nissonolbmuid oassi lassánan 2018 rájes.

Tabealla 5: Hálddahuslaš virggiid, čorgen- ja doaibmabargiid sohkabealjuohku

	Nissonat	Dievddut
Hálddahuslaš virggit/áššemeannudeaddjit	76,94	23,06
Čorgejeaddjit ja doaibma- /máticasdoallanvirggit	81,48	18,52

Jođihangottis leat nissonolbmot čielga eanetlogus. Juste dál lea okta dievdoolmmoš barggus fágalaš mearreággevirggis ja aitto lea virgáibiddjon dievdoolmmoš fágalaš jođiheaddjin, guhte álgá 2020:s. Earret dán virggi, de leat eará fágajođiheaddjevirggiin nissonolbmot, oktan rektoriin, prorekitoriin ja Sámi lohkanguovddáža jođiheddjiin. Go rapporterenáigemeari DHB:ii dievai (1.11.2019) de lei okta goahtejojđiheaddjevirgi guoros, ja nu ii leat ge dát virgi mielde

meroštallamis vuolábealde. Dán virgái álggii nissonolmmoš 01.01.20. Hálldahušlaš jođihangottis leat golbma dievdoolbmo ja golbma nissonolbmo (oktan direkterrain).

Tabealla 6: Jođihangotti sohkabealjuohku, jahkedoaimmaid mielde

	Nissonat	Dievddut
Fágalaš jođiheapmi	69,23	30,77
Hálldahušlaš jođiheapmi	50	50

Sámi allaskuvla bargá áigges áigái joksat buoret sohkabealbalánssa. Dát boahtá ovdan earret eará virgealmmuhusain. Lea dattetge erenoamáš hástaleaddji rekrutteret dievdoolbmuid. Dás sáhttá leat oktavuohta eará sohkabealbalánssain Sámis, gos guhkit áiggi lea leamaš dábáleabbo nissonolbmuide váldit alit oahpu go dievdoolbmuide. Guovdageainnu suohkanis oaidnit earret eará ahte 41 proseantta nissonolbmuin lea alit oahppu, ja seamma lohku dievdoolbmuid dáfus lea duše 18 proseantta (Statistikalaš guovddášdoaimmahat, 2018). Dattetge addá dát vel stuorát liibba bargat aktiivvalaččat buoridit sohkabealbalánssa dan servodatovdasvástádusa geažil mii Sámi allaskuvllas lea sámi servodagas. Lea jáhkehahhti ahte sohkabealjuohku bargiid gaskkas maiddái váikkuha studeantahivvodaga.

2019:s lei plánejuvvon ráhkadir sierra neahtasiidduid seksuálalaš vuortnuheami birra, muhto kapasitehtaváttisvuodaid geažil dát ii čađahuvvon. Bargu lea maŋiduvvon 2020:ii ja adnojuvvo dehálaš gulahallangaskaoapmin organisašuvnna oainnu dáfus dán suorggis, sihke olgguldasat ja siskkáldasat. Dasa lassin sávvat ahte diehtojuohkin dieđiheami birra šaddá álkibun olámuddui buohkaide

Bargoeallinkriminalitehta

2019 juolludusreivviin lea válđojuvvon mielde oktasaš ládestus ahte háhkamat galget čađahuvvot ja čuovvuluvvot dakkár vugiin ahte dat eastadit bargoeallinkriminalitehta. Sámi allaskuvla čuovvu njuolggadusaid almmolaš háhkamiid hárrái, ja geavaha stáhta standárdašiehtadusaid go čállá bargošiehtadusaid. Dasa lassin leat mii mielde oktasašiehtadusain mat leat heivehuvvon UH-sektorii. Háhkamiid šláđja dakhá ahte mii atnit Sámi allaskuvlla háhkamiid riskadási 2019:s hui vuollin.

Allaskuvla áigu bargat viidáseappot guovduštit almmolaš háhkamiid ovddasvástádusa ekonomijiaossodahkii. Dát mielddisbuktá gelbbolašvuodahuksema ja kontinuitehta suorggis.

Servodatsihkarvuohka ja gearggusvuohka

Sámi allaskuvla lea 2019:s odasmahttán ásahusa sihkarvuoda- ja gearggusvuodaplána. Leat dollojuvvon sihke teorehtalaš ja geavatlaš hárjehusat ja oahpahus bargiide ja studeanttaide, ja erenoamážit gearggusvuodabargiide.

Sámi allaskuvla lea bargan odasmahttít diehtojuohkinsihkarvuoda jođihanvuogádaga (LSIS). Spiekastatdustema vuogádagat ja rutiinnat leat buoriduvvon.

Persovdnasuodjalusáittardeaddji bodii doibmii lagi álggus, ja allaskuvla lea geavahišgoahtán protokolla persovdnasuodjalusbarggus ja lea bargan bisánkeahttá persovdnasuodjalusmearrádusain (GDPR).

Sámi allaskuvla lea 2019:s vuoruhan servodatsihkarvuodja ja gearggusvuodja hui bajás.

V. Boahtteáiggeoainnuid árvvoštallan

Jahkeplána lea Sámi allaskuvlla eanemus guovddáš stivrendokumeantta 2017-2021 strategijaplána duohtrandahkamis. Jahkeplána giedahallá dušše daid surgiid mat leat dehálaččat nuppástusaid joksamis. Jahkeplána čielggada stivrria deháleamos vuoruhemiid ja galgá seammás addit saji báikkálaš doaibmabijuide. Ovdánahttinšiehtadus mii galgá ráhkaduvvot Sámi allaskuvlla ja KD gaskka, bidjá ovttas jahkeplánain eavttuid doaibmabijuide vuoruhemiide ja čáđahemiide lagamus jagiid.

Sámi allaskuvlla 2020 jahkeplána ja 2020 bušeahhta leat ollásit mielddusin (s 25 ja 36).

VI. Jahkerehketoallu

Jodiheddjiid kommentárat

Jodiheddjiid kommentárat jahkerehketoallu man stivra lea vuolláičállán čuvvot mielddusin (s 37).

Jahkerehketoallu 2019

Jahkerehketoallu oktan dieduiguin čuvvot mielddusin (s 40).